

UCHWAŁA NR
RADY GMINY ŁĘKI SZLACHECKIE
z dnia 30 grudnia 2025 roku

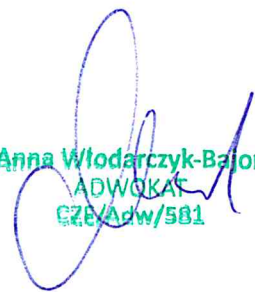
w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz następstwom zdrowotnym używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych na lata 2026 – 2029

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1 – 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) Rada Gminy Łęki Szlacheckie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz następstwom zdrowotnym używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych na lata 2026 – 2029 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łęki Szlacheckie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Anna Włodarczyk-Bajon
ADWOKAT
CZE/Adw/581

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz następstwom zdrowotnym używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych na lata 2026 – 2029

I. Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną programu stanowi:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) oraz założeniami krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Akty te regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazują zadania do realizacji oraz źródła ich finansowania.

II. Wprowadzenie

Gmina Łęki Szlacheckie położona jest w powiecie piotrkowskim na terenie województwa łódzkiego. Na stałe zameldowanych jest tu 3216 mieszkańców z czego 1595 stanowią kobiety, a 1621 to mężczyźni (dane na dzień 10 grudnia 2025 r.). W skład gminy wchodzi 19 sołectw, obejmujących 47 miejscowości.

W roku 2025 Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łęki Szlacheckie prowadził procedury Niebieskiej Karty w odniesieniu do 3 rodzin. We wszystkich przypadkach zaobserwowano problem związany z nadużywaniem alkoholu.

Osoby uzależnione od alkoholu rzadko samodzielnie decydują się na leczenie w specjalistycznych placówkach odwykowych, dlatego członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmują rozmowy motywujące i kierują osoby uzależnione do Punktu konsultacyjnego. Punkt ten działa w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i oferuje terapię indywidualną.

Z danych Punktu konsultacyjnego wynika, iż z pomocy specjalistów (psychologa i terapeuty) skorzystało:

w roku 2023: 34 osoby w tym: 8 mężczyzn, 19 kobiet oraz 7 dzieci;

w roku 2024: 30 osób w tym: 7 mężczyzn, 15 kobiet oraz 8 dzieci;

w roku 2025: 22 osoby w tym: 3 mężczyzn, 9 kobiet oraz 10 dzieci.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2025 spotkała się na 4 posiedzeniach. W tym okresie Komisja zajmowała się 1 wnioskiem o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.

Na przestrzeni lat 2023 – 2024 ilość interwencji wobec osób nietrzeźwych lub pod wpływem substancji psychoaktywnych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Gorzkowicach na terenie gminy Łęki Szlacheckie kształtowała się następująco:

- ilość nietrzeźwych kierowców lub będących pod wpływem substancji psychoaktywnych – 14
- ilość interwencji w stosunku do osób podejrzanych o kierowanie pojazdem w stanie

nietrzeźwym – 10

- ilość interwencji z zaburzeniami psychicznymi, które mogły być pod wpływem alkoholu – 17
- ilość innych wykroczeń dokonanych przez nietrzeźwych sprawców lub będących pod wpływem substancji psychoaktywnych – 7.

III. Adresaci Programu:

Adresatami Prodramu są mieszkańcy Gminy Łęki Szlacheckiej a w szczególności dzieci i młodzież oraz ich rodzice, a także kadra pracująca na rzecz przeciwdziałania i rozwiązywania problemów określonych w Programie.

IV. Diagnoza problemów:

Na podstawie danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Łęki Szlacheckie, Komisariatu Policji w Gorzkowicach oraz ze sprawozdań Punktu konsultacyjnego można zidentyfikować szereg problemów dotyczących zagrożeń wynikających z używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz z uzależnieniami behawioralnymi wśród dzieci i młodzieży. Analiza powyższych zestawień wskazuje, że głównym problemem jest łatwy dostęp młodzieży do alkoholu i innych używek a także niewystarczająca wiedza na temat konsekwencji ich używania, zarówno wśród młodzieży, jak i części rodziców. Wykazano również niską świadomość lokalnej społeczności w zakresie różnych form uzależnienia, w tym rosnących uzależnień behawioralnych (np. od internetu, portali społecznościowych, gier, telefonu czy zakupów). Istotnym elementem diagnozy jest także niewystarczające egzekwowanie przepisów dotyczących sprzedawania alkoholu nieletnim oraz ograniczona skuteczność działań profilaktycznych.

Wśród szczegółowych problemów wyróżniono:

- zwiększające się spożycie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych przez młodzież
- niedostateczne wzmacnianie czynników chroniących
- niska profilaktyka uzależnień behawioralnych (np. uzależnienia od internetu, telefonu, zakupów)

Przyczyny wskazujące problem główny:

- brak wiedzy sprzedawców o zakazach ustawowych
- źle rozumiana tolerancja rodziców wobec ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży
- brak dostatecznej wiedzy nauczycieli i rodziców na temat substancji psychoaktywnych i możliwości interwencyjnych wobec ucznia (dziecka), jak również świadomości w zakresie uzależnień behawioralnych.

W opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych motywem przewodnim Programu na lata 2026 – 2029 powinna być następująca problematyka:

zbyt łatwy dostęp dzieci i młodzieży do alkoholu, brak znajomości konsekwencji nawet incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych, a także niska świadomość uzależnień behawioralnych.

V. Cel główny Programu:

Utrudnić nieletnim dostęp do alkoholu i zwiększyć oddziaływania profilaktyczne w obszarze

przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym.

VI. Cele szczegółowe Programu:

- 1. Zwiększenie świadomości i odpowiedzialności sprzedawców, aby uniemożliwić sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.**
- 2. Podniesienie świadomości dzieci, młodzieży i rodziców na temat negatywnych skutków, jakie niesie za sobą nawet incydentalne użycie substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze czy e – papierosy.**
- 3. Upowszechnianie informacji o zagrożeniach związanych z uzależnieniami behawioralnymi.**
- 4. Wzmocnić kwalifikacje osób świadczących pomoc rodzinom.**

Czynniki zwiększające możliwość osiągnięcia celu:

- zmiana nawyków spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (uzależnienia behawioralne)
- zwiększenie samoświadomości społecznej w dziedzinie szkodliwości alkoholu
- profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych (uniwersalna – do wszystkich mieszkańców gminy, wskazująca – do grup zagrożonych np. uczniowie).

Warunkiem koniecznym do osiągnięcia celów jest:

1. Zmiana zachowań i postaw obywateli w społeczeństwie w sytuacjach związanych z nadużywaniem alkoholu.
2. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy domowej).
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Tworzenie bazy materiałowej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji założonych zadań.
5. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży (profilaktyka dotycząca alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych).
6. Pomoc psychologiczna, terapeutyczna dla uzależnionych i współuzależnionych.

Cel 1. Zwiększenie świadomości i odpowiedzialności sprzedawców, aby uniemożliwić sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art. 4¹ ust. 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- art. 4¹ ust. 1 pkt 6 podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia

2. Profilaktyka uzależnień

Uzależnienie od alkoholu.

- zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Skontrolować punkty sprzedaży alkoholu	Ilość skontrolowanych punktów	GKRPA	1 raz na 2 lata
Działania edukacyjne i profilaktyczne	Ilość punktów objętych działaniami (broszury, ulotki i plakaty dla sprzedawców)	GKRPA	praca ciągła
Szkolenia dla sprzedawców	Ilość przeszkolonych osób	GKRPA	według potrzeb

Cel 2. Podniesienie świadomości dzieci, młodzieży i rodziców na temat negatywnych skutków, jakie niesie za sobą nawet incydentalne użycie substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze czy e- papierosy.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- art. 4¹ ust. 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- art. 4¹ ust. 2 realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem Programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowanie przeciwdziałanie uzależnieniom.

- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wykazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Przeszkolić rodziców w zakresie konsekwencji używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych	Ilość przeszkolonych rodziców	GKRPA, Szkoły, Biblioteka	według potrzeb
Zapewnić pomoc psychologiczną i pedagogiczną dla rodziców i dzieci	Ilość udzielonych konsultacji	GKRPA, Szkoły	praca ciągła

Cel 3. Upowszechnianie informacji o zagrożeniach związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art. 4¹ ust. 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

- poszerzenie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Współfinansowanie zajęć pozalekcyjnych - zajęcia sportowe i edukacyjno - rekreacyjne z elementami profilaktyki uzależnień	Ilość dzieci biorących udział w zajęciach	GKRPA	według potrzeb
Współfinansowanie prowadzonych przez Szkoły działań profilaktycznych w zakresie uzależnień w tym działań profilaktycznych opartych na sekwencjach teatralnych dla dzieci i młodzieży	Ilość dzieci objętych działaniem	Szkoły, GKRPA	według zgłaszanych przez Szkoły potrzeb
Finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach	Ilość dzieci biorących udział w zajęciach	Szkoły, GKRPA	według zgłaszanych przez Szkoły potrzeb
Sfinansowanie rekomendowanych programów	Ilość działań	GKRPA,	według potrzeb

profilaktycznych realizowanych dla dzieci i młodzieży		Szkoły	
Dofinansowanie lokalnych imprez bezalkoholowych z elementami profilaktyki i zdrowego stylu życia	Ilość złożonych wniosków	GKRPA, Szkoły, Biblioteka	według zgłaszanych potrzeb

Cel 4. Wzmocnić kwalifikacje osób świadczących pomoc rodzinom.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art. 4¹ ust 1 pkt 1 zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- art. 4¹ ust. 1 pkt 2 udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- art. 4¹ ust. 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- art. 4¹ ust. 1 pkt 5 wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

- edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Szkolenia profesjonalne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla osób pomagających uzależnionym i ich rodzinom, a także osób pracujących z dziećmi i młodzieżą	Ilość przeszkolonych osób	GKRPA, Szkoły, Policja, GOPS	według zgłaszanych potrzeb

VII. Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art. 4¹ ust. 1 pkt 1 zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- art. 4¹ ust. 1 pkt 2 udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

- art. 4¹ ust. 1 pkt 5 wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

- poszerzenie i ponoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
Motywowanie przez GKRPA do zachowywania abstynencji i podjęcia leczenia odwykowego	Ilość osób zachowujących abstynencję i ilość osób które podjęły leczenie	GKRPA	praca ciągła
Pomoc terapeutyczna i psychologiczna	Ilość osób objętych wsparciem terapeuty	GKRPA	praca ciągła
Kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	Ilość osób skierowanych na badanie	GKRPA	praca ciągła
Koszty postępowania sądowego	Ilość skierowanych wniosków	GKRPA	według potrzeb
Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i rodziców z rodzin z problemem alkoholowym/przemocy, a także zajęć, półkolonii z elementami socjoterapii lub profilaktyki uzależnień	Ilość osób objętych wsparciem	GKRPA	według potrzeb

VIII. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łękach Szlacheckich otrzymują każdorazowo wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji w wysokości 120,00 zł brutto oraz wynagrodzenia dodatkowe:

- za udział w kontroli punktów sprzedaży wysokości 120,00 zł brutto
- za udział w szkoleniach lub spotkaniach dotyczących problematyki objętej Programem w wysokości 120,00 zł brutto
- za udział w rozprawach sądowych i czynnościach prowadzonych przez inne organy i

instytucje dotyczących działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IX. Finansowanie, realizacja i monitoring Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Finansowanie Gminnego Programu odbywa się w ramach posiadanych środków z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pochodzących z opłat, o których mowa w art. 92 ust. 11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Szacuje się, że w 2026 roku uzyskane środki finansowe wyniosą 61000,00 zł.

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich. Monitoring realizacji Programu sprawuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łękach Szlacheckich przy pomocy wskazanego przez kierownika Ośrodka pracownika, który realizuje również obsługę administracyjną Programu. Warunkiem niezbędnym do realizacji Programu jest wyposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako jednostki realizującej Program w niezbędny sprzęt i artykuły biurowe, a także zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 30 maja każdego roku, po zakończeniu roku budżetowego, składa sprawozdanie z realizacji Programu Wójtowi Gminy Łęki Szlacheckie.

Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz następstwom zdrowotnym używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych z efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy Łęki Szlacheckie w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.